Pagal tarptautinę viešąją teisę juridinę galią turi tik JT EEK tekstų originalai. Šios taisyklės statusas ir įsigaliojimo data turėtų būti tikrinami pagal paskutinę statusą nurodančio JT EEK dokumento TRANS/WP.29/343 versiją, kurią galima rasti

http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html

Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos taisyklė Nr. 92. Vienodos nuostatos dėl L_1, L_2, L_3, L_4 ir L_5 kategorijų transporto priemonėms skirtų pakaitinių išmetimo triukšmo slopinimo sistemų (NORESS) patvirtinimo atsižvelgiant į skleidžiamą garsą [2018/1707]

Įtrauktas visas galiojantis tekstas iki

01 serijos pakeitimų 2 papildymo. Įsigaliojimo data – 2017 m. spalio 10 d.

TURINYS

TAISYKLĖ

1. Taikymo sritis
2. Apibrėžtys
3. Patvirtinimo paraiška
4. Ženklinimas
5. Patvirtinimas
6. Specifikacijos
7. NORESS patvirtinimo pakeitimas ir išplėtimas
8. Gamybos atitiktis
9. Sankcijos už gamybos neatitiktį
10. Visiškas gamybos nutraukimas
11. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai

Priedai

1. Pranešimas
2. Patvirtinimo ženklų pavyzdys
3. NORESS naudojamų pluoštinių absorbentų medžiagų reikalavimai
4. Atitikties papildomoms nuostatoms dėl skleidžiamo garso pareiškimas

1. TAIKYMO SRITIS

Ši taisyklė taikoma L_1, L_2, L_3, L_4 ir L_5 ([1]) kategorijų transporto priemonėms skirtoms neoriginalioms pakaitinėms išmetimo triukšmo slopinimo sistemoms.

2. APIBRĖŽTYS

Šioje taisyklėje:

2.1. Neoriginali pakaitinė išmetimo triukšmo slopinimo sistema arba šios sistemos komponentai – sistema, kurios tipas skiriasi nuo transporto priemonėje tipo patvirtinimo ar patvirtinto tipo išplėtimo metu sumontuotos sistemos tipo. Ji gali būti naudojama tik kaip pakaitinė išmetimo arba triukšmo slopinimo sistema.

Akronimas NORESS rodo neoriginalią pakaitinę išmetimo triukšmo slopinimo sistemą.

2.2. Neoriginalios pakaitinės išmetimo triukšmo slopinimo sistemos komponentas – bet kuris atskiras komponentas, kuris kartu su kitais komponentais sudaro išmetimo triukšmo slopinimo sistemą ([2]).

([1]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3.) (dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.4, 2 punktas – www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html)

([2]) Šie komponentai yra pirmiausia išmetimo kolektorius, duslintuvas, plėtimosi kamera ir rezonatorius.

2.3. Skirtingų tipų neoriginalios pakaitinės išmetimo triukšmo slopinimo sistemos – triukšmo slopinimo sistemos, kurios iš esmės skiriasi vienu iš šių aspektų:

a) jų komponentų prekybiniai pavadinimai arba prekių ženklai yra skirtingi;

b) komponentai pagaminti iš skirtingas charakteristikas turinčių medžiagų arba skiriasi forma ar dydžiu; dangos pakeitimas (cinko, aliuminio dangos ar pan.) nelaikomas tipo pakeitimu;

c) bent vieno komponento veikimo principai yra skirtingi;

d) jų komponentai yra derinami skirtingai.

2.4. Neoriginali pakaitinė išmetimo triukšmo slopinimo sistema (NORESS) ar jos komponentas – bet kokia 2.1 punkte apibrėžtos išmetimo triukšmo slopinimo sistemos dalis, skirta naudoti transporto priemonėje ir kurios tipas skiriasi nuo transporto priemonėje tipo patvirtinimo pagal taisykles Nr. 9, Nr. 41 ir Nr. 63 metu sumontuotos dalies tipo.

2.5. NORESS arba jos komponento (-ų) patvirtinimas – visos triukšmo slopinimo sistemos arba jos dalies, pritaikytinos prie vieno ar keleto nurodytų transporto priemonės tipų, kuriems taikoma ši taisyklė atsižvelgiant į garso ribojimą, patvirtinimas.

2.6. Transporto priemonės tipas – transporto priemonės, kurioms taikoma ši taisyklė ir kurios nesiskiria tokiomis esminėmis ypatybėmis kaip:

a) variklio tipas (dvitaktis ar keturtaktis, variklis su slankiaisiais stūmokliais arba rotorinis variklis); cilindrų skaičius ir darbinis tūris; karbiuratorių ar įpurškimo sistemų skaičius ir tipas; vožtuvų išdėstymas; didžiausioji naudingoji galia ir atitinkamas variklio sukimosi dažnis. Rotorinių variklių darbinis tūris turėtų būti laikomas dvigubai didesniu už kameros tūrį;

b) transmisija, visų pirma pavarų dėžės pavarų skaičiai bei pavarų perdavimo skaičiai ir pagrindinės pavaros perdavimo skaičius;

c) išmetimo triukšmo slopinimo sistemų skaičius, tipas ir išdėstymas.

2.7. Vardinis variklio sukimosi dažnis – variklio sukimosi dažnis, kurį pasiekus variklis veikia didžiausia naudingąja galia, nurodyta gamintojo ([1]).

Simbolis n_{rated} rodo vardinio variklio sukimosi dažnio skaitinę vertę, išreikštą sūkiais per minutę.

3. PATVIRTINIMO PARAIŠKA

3.1. NORESS ar jos komponentų patvirtinimo paraišką pateikia transporto priemonės gamintojas arba jo tinkamai įgaliotas atstovas.

3.2. Kartu su ja pateikiami trys toliau minimų dokumentų egzemplioriai ir šie duomenys:

a) transporto priemonės, kurioje bus montuojama NORESS arba komponentai, tipo (-ų) aprašymas atsižvelgiant į pirmiau 2.6 punkte nurodytus elementus. Turi būti nurodyti variklio tipą ir transporto priemonės tipą nurodantys numeriai ir (arba) simboliai ir, jei būtina, transporto priemonės tipo patvirtinimo numeris;

b) komplektinės NORESS aprašymas, kuriame nurodoma kiekvieno jos komponento vieta, ir jų surinkimo instrukcijos;

c) išsamūs kiekvieno NORESS komponento brėžiniai, kad būtų galima lengvai nustatyti jų vietą ir atpažinti, taip pat – naudotų medžiagų specifikacijos. Šiuose brėžiniuose taip pat nurodoma privalomam patvirtinimo numeriui numatyta vieta.

3.3. Patvirtinimo bandymus atliekančios techninės tarnybos prašymu NORESS gamintojas turi pateikti:

a) du tvirtinti pateiktos NORESS arba jos komponentų pavyzdžius;

b) originalios išmetimo triukšmo slopinimo sistemos, kuri buvo įrengta transporto priemonėje pateikiant tvirtinti tipą, pavyzdį;

([1]) Jeigu vardinė didžiausia naudingoji galia pasiekiama esant įvairiems variklio sukimosi dažniams, šioje taisyklėje vardinis variklio sukimosi dažnis reiškia didžiausią variklio sukimosi dažnį, kuriam esant pasiekiama vardinė didžiausia naudingoji galia.

c) transporto priemonę, atitinkančią tipą, kuriam turi būti sumontuota NORESS; ši transporto priemonė matuojant skleidžiamą garsą taikant taisyklės Nr. 9, Nr. 41 arba Nr. 63 3 priede (su visais atitinkamais pakeitimais) aprašytus metodus turi atitikti tokias sąlygas:

i) Jeigu transporto priemonės tipo patvirtinimas suteiktas pagal kiekvienos iš taisyklių Nr. 9, 41 ar 63 reikalavimus:

a) garso lygis atliekant važiavimo bandymą neviršija atitinkamoje taisyklėje nurodytos ribinės vertės daugiau nei 1 dB(A);

b) garso lygis atliekant stovėjimo bandymą neviršija patvirtinimo metu nustatyto ir ant gamintojo plokštelės nurodyto lygio daugiau nei 3 dB(A).

ii) Jeigu transporto priemonės tipo patvirtinimas buvo suteiktas ne pagal atitinkamos taisyklės reikalavimus, garso lygis neviršija lygio, taikytino tuo metu, kai transporto priemone pradėta važiuoti pirmą kartą, daugiau nei 1 dB(A).

4. ŽENKLINIMAS

4.1. Kiekvienas NORESS komponentas, neskaitant vamzdžių ir montavimo priedų, ženklinamas:

a) NORESS arba jos komponentų gamintojo prekybiniu pavadinimu arba prekių ženklu;

b) gamintojo pateikta komercine nuoroda.

4.2. Tokie ženklai turi būti aiškiai įskaitomi, neištrinami ir matomi toje vietoje, kurioje sumontuota NORESS.

4.3. NORESS jos gamintojo paženklinama etiketėmis; nurodomas transporto priemonės tipas (-ai), kurio patvirtinimas suteiktas.

4.4. Komponentas gali turėti keletą patvirtinimo numerių, jeigu buvo patvirtintas kaip keleto pakaitinių išmetimo sistemų komponentas.

4.5. Pakaitinė išmetimo sistema tiekiama pakuotėje arba ženklinama etikete, kurioje nurodomi tokie duomenys:

a) pakaitinės triukšmo slopinimo sistemos ir jos komponentų gamintojo prekybinis pavadinimas ar prekių ženklas,

b) gamintojo ar jo atstovo adresas,

c) transporto priemonės modelių, kuriems skirta pakaitinė triukšmo slopinimo sistema, sąrašas.

4.6. Gamintojas turi pateikti:

a) išsamias teisingo montavimo prie transporto priemonės metodo instrukcijas,

b) triukšmo slopinimo sistemos tvarkymo instrukcijas,

c) komponentų sąrašą nurodydamas atitinkamų dalių, išskyrus laikiklius, numerius.

4.7. Patvirtinimo ženklas.

5. PATVIRTINIMAS

5.1. Jei pagal šią taisyklę patvirtinti pateikta NORESS arba jos komponentas atitinka 6 dalies reikalavimus, suteikiamas to tipo patvirtinimas.

5.2. Visiems patvirtintiems NORESS tipams suteikiamas patvirtinimo numeris. Pirmaisiais dviem skaitmenimis (šiuo metu 01 atitinka 01 pakeitimų seriją) nurodoma pakeitimų, į kuriuos įtraukti patvirtinant tipą padaryti naujausi ir svarbiausi taisyklės techniniai pakeitimai, serija. Ta pati Susitariančioji Šalis negali suteikti to paties numerio kito tipo NORESS arba jos komponentui, skirtiems to paties tipo transporto priemonei.

5.3. Pranešimas dėl NORESS ar jos komponento patvirtinimo, jo išplėtimo arba nepatvirtinimo pagal šią taisyklę perduodamas šią taisyklę taikančioms Susitarimo šalims naudojant šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio blanką.

5.4. Prie kiekvienos NORESS ir jos komponento, atitinkančių pagal šią taisyklę patvirtintą tipą, turi būti pritvirtintas tarptautinis patvirtinimo ženklas, sudarytas iš:

a) apskritimo, kuriame įrašyta raidė E ir tipą patvirtinusios šalies skiriamasis numeris ([1]);

b) į dešinę nuo a punkte nurodyto apskritimo – šios taisyklės numerio, toliau raidės R, brūkšnelio ir patvirtinimo numerio;

c) patvirtinimo numeris nurodomas patvirtinimo blanke kartu su patvirtinimo bandymuose taikytu metodu.

5.5. Patvirtinimo ženklas turi būti aiškiai įskaitomas toje vietoje, kur NORESS montuojama prie transporto priemonės, ir neištrinamas.

5.6. Komponentas gali būti paženklintas daugiau nei vienu patvirtinimo numeriu, jeigu jis buvo patvirtintas kaip daugiau nei vienos NORESS dalis; tokiu atveju apskritimas neturi būti kartojamas. Šios taisyklės 2 priede pateikiamas patvirtinimo ženklo pavyzdys.

6. SPECIFIKACIJOS

6.1. Bendrosios specifikacijos

Duslintuvas turi būti suprojektuotas, pagamintas ir galimas sumontuoti taip, kad:

a) įprastinėmis naudojimo sąlygomis transporto priemonė atitiktų šioje taisyklėje nustatytus reikalavimus, ypač nepaisant bet kokios ją galinčios veikti vibracijos;

b) jis būtų tinkamai atsparus jį veikiančiai korozijai, atsižvelgiant į įprastas transporto priemonės eksploatacijos sąlygas;

c) važiuoklės prošvaisa tarp originaliai sumontuoto duslintuvo ir galimos transporto priemonės nurodytos padėties nesumažėtų;

d) paviršius neįkaistų iki pernelyg aukštos temperatūros;

e) jo kraštai nebūtų aštrūs arba nelygūs ir būtų pakankamai erdvės smūgio amortizatoriams ir spyruoklėms;

f) būtų pakankamas tarpas spyruoklinėms dalims;

g) būtų tinkamas saugus tarpas vamzdžiams;

h) jis būtų atsparus klastojimui naudojant būdą, kuris atitinka aiškiai apibrėžtus techninės priežiūros ir įrengimo reikalavimus.

6.2. Garso lygių specifikacijos

NORESS arba jos komponentų akustinis efektyvumas tikrinamas taikant taisyklėse Nr. 9, 41 arba 63 aprašytus metodus. Taikant šį punktą pirmiausia turi būti remiamasi taisyklės Nr. 92 serijos pakeitimais, galiojusiais naujos transporto priemonės tipo patvirtinimo metu. Jeigu NORESS arba jos komponentai montuojami prie transporto priemonės, aprašytos 3.3 punkto c papunktyje, garso lygio vertės, gautos taikant du metodus (transporto priemonei stovint ir važiuojant), turi atitikti toliau nurodytą sąlygą.

Jos neturi viršyti vertės, išmatuotos laikantis 3.3 punkto c papunkčio reikalavimų tai pačiai transporto priemonei važiuojant ir stovint, kai joje sumontuota originali triukšmo slopinimo sistema.

6.3. Papildomi reikalavimai

6.3.1. Apsaugos nuo klastojimo nuostatos

Visos NORESS ar jų komponentai turi būti sukonstruoti taip, kad nebūtų galima pašalinti duslintuvų, išmetimo tūtų ar kitų dalių, kurių pagrindinė funkcija yra sudaryti slopinimo / plėtimosi kamerų dalį. Kai tokią dalį sumontuoti būtina, ji turi būti tvirtinama tokiu būdu, kad pašalinti nebūtų lengva (pvz., įprastiniais srieginiais laikikliais) ir turi būti pritvirtinta taip, kad nuimant dalį visa sąranka būtų visam laikui ir (arba) nepataisomai sugadinta.

6.3.2. Daugiamodė NORESS

Keliais rankiniu ar elektroniniu būdu reguliuojamais veikimo režimais veikianti NORESS turi atitikti visus reikalavimus visais veikimo režimais. Turi būti užfiksuoti tie garso lygiai, kurie pasiekiami didžiausią garsą keliančiu režimu.

([1]) 1958 m. Susitarimo Susitariančiųjų Šalių skiriamieji numeriai yra nurodyti Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 3 priede, dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev. 4 - www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

6.3.3. Išderinimo įtaisų draudimas

NORESS gamintojas, vien tik tam, kad įvykdytų šioje taisyklėje nustatytus reikalavimus dėl skleidžiamo garso, neturi sąmoningai pakeisti, suderinti ar įmontuoti kokį nors prietaisą ar nustatyti režimą, kuris įprastai važiuojant keliu nebus naudojamas.

6.3.4. Papildomos nuostatos dėl skleidžiamo garso (ASEP)

NORESS turi atitikti ir taisyklės Nr. 41 su 04 serijos pakeitimais 6.3 punkto reikalavimus, jeigu sistema suprojektuota naudoti transporto priemonėse, kurių tipas patvirtintas pagal taisyklės Nr. 41 su 04 serijos pakeitimais ir kurioms taikomi taisyklės Nr. 41 su 04 serijos pakeitimais 6.3 punkto reikalavimai.

Jeigu reikia atlikti bandymus, naudojama transporto priemonė, aprašyta 3.3 punkto c papunktyje.

Siekdama patikrinti NORESS atitiktį tiems reikalavimams tipo patvirtinimo institucija gali reikalauti atlikti bet kokius tinkamus bandymus.

Gamintojas pateikia pareiškimą, atitinkantį šios taisyklės 4 priedą, kad pateikti tvirtinti NORESS ar komponentai atitinka papildomus taisyklės Nr. 41 su 04 serijos pakeitimais 6.3 punkto reikalavimus dėl skleidžiamo garso.

6.4. Transporto priemonės veiksmingumo matavimas

6.4.1. NORESS ar jos komponentai turi būti tokie, kad būtų užtikrinta, jog transporto priemonės veiksmingumas būtų panašus į jos veiksmingumą, pasiektą esant originaliai triukšmo slopinimo sistemai ar jos komponentams.

6.4.2. NORESS arba, gamintojo pasirinkimu, jos komponentai turi būti palyginami su originalia triukšmo slopinimo sistema ar komponentais ir sumontavus naują sistemą 3.3 punkto c papunktyje nurodytoje transporto priemonėje.

6.4.3. Patikrinimas atliekamas matuojant variklio galios kreivę pagal 6.4.4.1 arba 6.4.4.2 punktus. Didžiausia galia ir variklio sukimosi dažnis esant didžiausiai galiai, išmatuoti sumontavus NORESS, neturi viršyti naudingosios galios ir variklio sukimosi dažnio, išmatuotų toliau nurodytomis sąlygomis ir esant originaliai išmetimo sistemos įrangai, verčių daugiau kaip 5 %

6.4.4. Bandymo metodas

6.4.4.1. Variklio bandymo metodas

Matavimai atliekami su 3.3 punkto c papunktyje nurodytos transporto priemonės varikliu, variklį sumontavus ant traukos stendo.

6.4.4.2. Transporto priemonės bandymo metodas

Matavimai atliekami su 3.3 punkto c papunktyje nurodyta transporto priemone. Vertės, gautos su originalia triukšmo slopinimo sistema, turi būti palyginamos su vertėmis, gautomis su NORESS. Bandymas atliekamas ant traukos stendo.

6.5. Papildomos nuostatos dėl NORESS ar jos komponentų, užpildytų pluoštinėmis medžiagomis

Pluoštinės absorbentų medžiagos leidžiamos konstruojant NORESS, tik jei vykdomi 3 priedo reikalavimai.

6.6. Transporto priemonės, kurioje įrengta pakaitinė triukšmo slopinimo sistema, dujinių teršalų išmetamo kiekio įvertinimas

3.3 punkto c papunktyje nurodyta transporto priemonė, kurioje sumontuota neoriginali pakaitinė triukšmo slopinimo sistema (NORESS), kurios tipo patvirtinimo prašoma, turi atitikti taršos reikalavimus, kurie taikomi patvirtinto tipo transporto priemonei. Įrodymų dokumentai įtraukiami į bandymo ataskaitą.

7. NORESS PATVIRTINIMO PAKEITIMAS IR IŠPLĖTIMAS

7.1. Apie kiekvieną NORESS arba jos komponentų tipo pakeitimą turi būti pranešta tipo patvirtinimą suteikusiai tipo patvirtinimo institucijai. Tuomet minėta institucija gali:

a) nuspręsti, kad pakeitimai veikiausiai neturės neigiamo poveikio, arba

b) reikalauti iš techninės tarnybos, atsakingos už bandymus, kitos bandymo ataskaitos.

7.2. NORESS arba jos komponento gamintojas arba jo tinkamai įgaliotas atstovas gali prašyti, kad NORESS vienam arba keletui transporto priemonių tipų patvirtinusi tipo patvirtinimo institucija išplėstų patvirtinimą ir kitų tipų transporto priemonėms. Tada taikoma 3 dalyje aprašyta procedūra.

7.3. Apie patvirtinimą arba nepatvirtinimą, nurodant pakeitimus, 5.3 punkte nustatyta tvarka pranešama šią taisyklę taikančioms Susitarimo Susitariančiosioms Šalims.

7.4. Patvirtinimo išplėtimą suteikusi kompetentinga institucija kiekvienam parengto pranešimo apie tokį išplėtimą blankui suteikia eilės numerį.

8. GAMYBOS ATITIKTIS

Gamybos atitikties kontrolės procedūros turi atitikti nustatytąsias Susitarimo 2 priedėlyje (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2), kurias taikant galioja toliau nurodyti reikalavimai.

a) Pagal šią taisyklę patvirtinta NORESS turi būti pagaminta taip, kad atitiktų tipą, patvirtintą laikantis 6 dalyje nustatytų reikalavimų.

b) Patvirtinimo turėtojas užtikrina, kad dėl kiekvieno tipo NORESS būtų atlikti bent šios taisyklės 6 dalyje nustatyti bandymai.

c) Tipo patvirtinimą suteikusi institucija bet kuriuo metu gali patikrinti kiekvienoje gamybos įmonėje taikomą atitikties kontrolės metodiką. Paprastai šie patikrinimai atliekami kartą per dvejus metus.

d) Gamyba laikoma atitinkančia šios taisyklės reikalavimus, jeigu laikomasi taisyklių Nr. 9, 41 ir 63 nuostatų, atitinkančių transporto priemonės tipą, ir jeigu pagal tose taisyklėse aprašytą metodą išmatuoti atliekant važiavimo bandymą garso lygiai daugiau kaip 3 dB (A) neviršija garso lygio verčių, išmatuotų tipo patvirtinimo metu, ir daugiau kaip 1 dB (A) neviršija atitinkamų taisyklėse Nr. 9, 41 ir 63 nustatytų ribinių verčių.

9. SANKCIJOS UŽ GAMYBOS NEATITIKTĮ

9.1. NORESS arba jos komponentams pagal šią taisyklę suteiktą tipo patvirtinimą galima panaikinti, jeigu nesilaikoma 8 dalyje išdėstytų reikalavimų arba jei su NORESS arba jos komponentais atliktų bandymų, nurodytų 8 dalies b punkte, rezultatai neatitinka privalomųjų.

9.2. Jeigu šią taisyklę taikanti Susitarimo Susitariančioji Šalis patvirtinimą, kurį ji buvo anksčiau suteikusi, panaikina, ta susitariančioji šalis kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo Susitariančiosioms Šalims apie tai nedelsdama praneša naudodama pranešimo blanką, atitinkantį šios taisyklės 1 priede pateikiamą pavyzdį.

10. VISIŠKAS GAMYBOS NUTRAUKIMAS

Jei patvirtinimo turėtojas visiškai nustoja gaminti pagal šią taisyklę patvirtinto tipo pakaitinę triukšmo slopinimo sistemą arba jos komponentus, jis informuoja tipo patvirtinimą suteikusią instituciją, kuri savo ruožtu apie tai turi pranešti kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo Susitariančiosioms Šalims naudodama pranešimo blanką, atitinkantį šios taisyklės 1 priede pateiktą pavyzdį.

11. UŽ PATVIRTINIMO BANDYMUS ATSAKINGŲ TECHNINIŲ TARNYBŲ IR TIPO PATVIRTINIMO INSTITUCIJŲ PAVADINIMAI BEI ADRESAI

Šią taisyklę taikančios 1958 m. Susitarimo Susitariančiosios Šalys praneša Jungtinių Tautų Sekretoriatui už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų, kurios suteikia patvirtinimus ir kurioms turi būti siunčiami pranešimai, liudijantys apie kitose šalyse suteiktą patvirtinimą, patvirtinto tipo išplėtimą, nepatvirtinimą, patvirtinimo panaikinimą arba visišką gamybos nutraukimą, pavadinimus ir adresus.

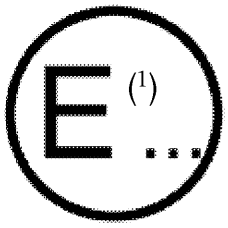
1 PRIEDAS

A DALIS

DĖL NORESS TRANSPORTO PRIEMONĖMS, KURIŲ TIPAI PATVIRTINTI PAGAL TAISYKLĘ Nr. 41 SU 04 SERIJOS PAKEITIMAIS

Pranešimas

(didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm)

pateiktas: institucijos pavadinimas

.....

.....

.....

dėl transporto priemonių ([2]): tipo patvirtinimo suteikimo

patvirtinto tipo išplėtimo

tipo nepatvirtinimo

tipo patvirtinimo panaikinimo

visiško gamybos nutraukimo

atsižvelgiant į NORESS arba jos komponento tipą pagal taisyklę Nr. 92

Patvirtinimo Nr.: ..... Išplėtimo Nr.: .....

1. Transporto priemonės prekybinis pavadinimas arba prekių ženklas: .....

2. Transporto priemonės tipas: .....

3. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

4. Jei taikoma, gamintojo atstovo pavadinimas ir adresas: .....

5. Variklis

5.1. Gamintojas: .....

5.2. Tipas: .....

5.3. Modelis: .....

5.4. Vardinė didžiausia naudingoji galia: ..... kW esant ..... min^{-1}

5.5. Variklio tipas (pvz., kibirkštinio uždegimo, slėginio uždegimo ir pan.) ([3]): .....

5.6. Ciklai: dviejų taktų / keturių taktų ([2])

5.7. Cilindro darbinis tūris: ..... cm^3

6. Transmisija

6.1. Transmisijos tipas: neautomatinė pavarų dėžė / automatinė pavarų dėžė: .....

6.2. Pavarų skaičius: .....

7. Įranga

7.1. Išmetimo sistemos duslintuvas

7.1.1. Gamintojas arba įgaliotasis atstovas (jeigu yra): .....

7.1.2. Modelis: .....

7.1.3. Tipas: ..... pagal brėžinį Nr.: .....

7.2. Įsiurbimo sistemos duslintuvas

7.2.1. Gamintojas arba įgaliotasis atstovas (jeigu yra): .....

7.2.2. Modelis: .....

7.2.3. Tipas: ..... pagal brėžinį Nr.: .....

8. Važiuojančios transporto priemonės bandymo metu naudojamos pavaros: .....

9. Pagrindinės pavaros perdavimo skaičius (-ai): .....

10. Padangos (-ų) EEK tipo patvirtinimo numeris: .....

Jei nėra, pateikiama ši informacija:

10.1. Padangų gamintojas: .....

10.2. Padangų tipo (pagal ašį) komercinis aprašas (-ai) (pvz., prekybinis pavadinimas, greičio indeksas, apkrovos indeksas): .....

10.3. Padangų dydis (pagal ašį): .....

10.4. Kitas tipo patvirtinimo numeris (jei yra): .....

11. Masės vertės

11.1. Didžiausia leidžiama bendra masė: ..... kg

11.2. Bandomoji masė: ..... kg

11.3. Lyginamosios variklio galios masės vienetui indeksas (*PMR*): .....

12. Transporto priemonės ilgis: ..... m

12.1. Atskaitinis ilgis l_{ref}: ..... m

13. Transporto priemonės greičio matavimas, įjungus pavarą (i)

13.1. Transporto priemonės greitis greitėjimo pradžioje (vidutiniškai 3 važiavimai), įjungus pavarą (i): ..... km/h

13.2. Ilgis prieš greitėjimą, įjungus pavarą (i): ..... m

13.3. Transporto priemonės greitis $v_{PP'}$ (vidutiniškai 3 važiavimai), įjungus pavarą (i): ..... km/h

13.4. Transporto priemonės greitis $v_{BB'}$ (vidutiniškai 3 važiavimai), įjungus pavarą (i): ..... km/h

14. Transporto priemonės greičio matavimai, įjungus pavarą (i + 1), jei taikoma

14.1. Transporto priemonės greitis greitėjimo pradžioje (vidutiniškai 3 važiavimai), įjungus pavarą (i + 1): ..... km/h

14.2. Ilgis prieš greitėjimą, įjungus pavarą (i + 1): ..... m

14.3. Transporto priemonės greitis $v_{PP'}$ (vidutiniškai 3 važiavimai), įjungus pavarą (i + 1): ..... km/h

14.4. Transporto priemonės greitis $v_{BB'}$ (vidutiniškai 3 važiavimai), įjungus pavarą (i + 1): ..... km/h

15. Pagreičiai, apskaičiuoti tarp AA′ ir BB′/PP′ ir BB′ linijų

15.1. Įtaisų, naudojamų greitėjimui stabilizuoti, veikimo aprašas (jei taikoma): .....

16. Važiuojančios transporto priemonės garso lygiai

16.1. Bandymo plačiai atidarytos droselio sklendės sąlygomis rezultatas L_{wot}: ..... dB (A)

16.2. Bandymo pastovaus greičio sąlygomis rezultatas L_{crs}: ..... dB (A)

16.3. Dalinės galios koeficientas k_p: ..... dB (A)

16.4. Galutinis bandymo rezultatas L_{urban}: ..... dB (A)

17. Stovinčios transporto priemonės garso lygis

17.1. Mikrofono vieta ir orientacija (pagal taisyklės Nr. 41 su 04 serijos pakeitimais 3 priedo 2 priedėlį): .....

17.2. Stovinčios transporto priemonės bandymo rezultatas: ..... dB (A), kai sukimosi dažnis ..... min^{-1}

18. Papildomos nuostatos dėl skleidžiamo garso:

žr. gamintojo atitikties pareiškimą (pridedamas)

19. Eksploatacinio tinkamumo baziniai duomenys

19.1. Pavara (i) arba, jeigu transporto priemonės išbandomos naudojant nefiksuotų pavarų perdavimo skaičius, bandymui pasirinkta pavarų perjungimo svirties padėtis: .....

19.2. Ilgis prieš greitėjimą l_{PA}: ..... m

19.3. Transporto priemonės greitis greitėjimo pradžioje (vidutiniškai 3 važiavimai), įjungus pavarą (i): ..... km/h

19.4. Garso slėgio lygis $L_{wot(i)}$: ..... dB (A)

20. Transporto priemonė pateikta patvirtinti (data): .....

21. Patvirtinimo bandymus atliekanti techninė tarnyba: .....

22. Tos tarnybos paskelbtos ataskaitos data: .....

23. Tos tarnybos paskelbtos ataskaitos numeris: .....

24. Tipas patvirtintas / nepatvirtintas / patvirtintas tipas išplėstas / patvirtinimas panaikintas ([2]): .....

25. Patvirtinimo ženklo vieta ant transporto priemonės: .....

26. Vieta: .....

27. Data: .....

28. Parašas: .....

29. Prie šio pranešimo pridedami dokumentai, kuriuose nurodytas pirmiau minėtas patvirtinimo numeris:

a) variklio ir išmetimo ar triukšmo slopinimo sistemos brėžiniai, schemos ir planai;

b) variklio ir išmetimo ar triukšmo slopinimo sistemos nuotraukos;

c) tinkamai įvardytų komponentų, sudarančių išmetimo ar triukšmo slopinimo sistemą, sąrašas.

([1]) Patvirtinimą suteikusios / patvirtintą tipą išplėtusios / nepatvirtinusios / patvirtinimą panaikinusios šalies skiriamasis numeris (žr. taisyklėje pateiktas nuostatas dėl patvirtinimo).

([2]) Išbraukti, kas nereikalinga.

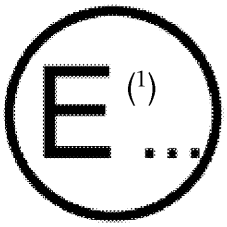
([3]) Jei naudojamas nestandartinis variklis, tai turėtų būti nurodyta.

B DALIS

DĖL NORESS TRANSPORTO PRIEMONĖMS, KURIŲ TIPAI PATVIRTINTI PAGAL TAISYKLĘ Nr. 9 ARBA TAISYKLĘ Nr. 63

Pranešimas

(didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm)

pateiktas: institucijos pavadinimas

.....

.....

.....

dėl transporto priemonių (2): tipo patvirtinimo suteikimo

patvirtinto tipo išplėtimo

tipo nepatvirtinimo

tipo patvirtinimo panaikinimo

visiško gamybos nutraukimo

atsižvelgiant į NORESS arba jos komponento tipą pagal taisyklę Nr. 92

Patvirtinimo Nr.: ..... Išplėtimo Nr.: .....

1. Transporto priemonės prekybinis pavadinimas arba prekių ženklas: .....

2. Transporto priemonės tipas: .....

3. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

4. Jei taikoma, gamintojo atstovo pavadinimas ir adresas: .....

5. Variklis

5.1. Gamintojas: .....

5.2. Tipas: .....

5.3. Modelis: .....

5.4. Vardinė didžiausia naudingoji galia: ..... kW esant ..... min^{-1}

5.5. Variklio rūšis (pvz., kibirkštinio uždegimo, slėginio uždegimo ir pan.) (3): .....

5.6. Ciklai: dviejų taktų / keturių taktų (2)

5.7. Cilindro darbinis tūris: ..... cm^3

6. Transmisija

6.1. Transmisijos tipas: neautomatinė pavarų dėžė / automatinė pavarų dėžė: .....

6.2. Pavarų skaičius: .....

7. Įranga

7.1. Išmetimo sistemos duslintuvas

7.1.1. Gamintojas arba įgaliotasis atstovas (jeigu yra): .....

7.1.2. Modelis: .....

7.1.3. Tipas: ..... pagal brėžinį Nr.: .....

7.2. Įsiurbimo sistemos duslintuvas

7.2.1. Gamintojas arba įgaliotasis atstovas (jeigu yra): .....

7.2.2. Modelis: .....

7.2.3. Tipas: ..... pagal brėžinį Nr.: .....

8. Važiuojančios transporto priemonės bandymo metu naudojamos pavaros: .....

9. Pagrindinės pavaros perdavimo skaičius (-ai): .....

10. Padangos (-ų) EEK tipo patvirtinimo numeris: .....

Jei nėra, pateikiama ši informacija:

10.1. Padangų gamintojas: .....

10.2. Padangų tipo (pagal ašį) komercinis aprašas (-ai) (pvz., prekybinis pavadinimas, greičio indeksas, apkrovos indeksas): .....

10.3. Padangų dydis (pagal ašį): .....

10.4. Kitas tipo patvirtinimo numeris (jei yra): .....

11. Masės vertės

11.1. Didžiausia leidžiama bendra masė: ..... kg

11.2. Bandomoji masė: ..... kg

11.3. Lyginamosios variklio galios masės vienetui indeksas (*PMR*): .....

12. Transporto priemonės ilgis: ..... m

13. Važiuojančios transporto priemonės skleidžiamo garso lygis .....dB (A)

13.1. Važiuojančios transporto priemonės bandymo metu naudojama pavara (i) .....

13.2. Transporto priemonės greitis greitėjimo pradžioje (vidutiniškai 3 važiavimai), įjungus pavarą (i): ..... km/h

14. Stovinčios transporto priemonės skleidžiamo garso lygis.....dB (A)

14.1. esant variklio sukimosi dažniui min^{-1}

14.2. Mikrofono padėtis ir orientacija: .....

15. Eksploatacinio tinkamumo baziniai duomenys

15.1. Pavara (i) arba, jeigu transporto priemonės išbandomos naudojant nefiksuotų pavarų perdavimo skaičius, bandymui pasirinkta pavarų perjungimo svirties padėtis: .....

15.2. Transporto priemonės greitis greitėjimo pradžioje (vidutiniškai 3 važiavimai), įjungus pavarą (i): .....km/h

15.3. Garso slėgio lygis $L_{(i)}$: ..... dB (A)

16. Transporto priemonė pateikta patvirtinti (data): .....

17. Patvirtinimo bandymus atliekanti techninė tarnyba: .....

18. Tos tarnybos paskelbtos ataskaitos data: .....

19. Tos tarnybos paskelbtos ataskaitos numeris: .....

20. Tipas patvirtintas / nepatvirtintas / patvirtintas tipas išplėstas / patvirtinimas panaikintas ([2]): .....

21. Patvirtinimo ženklo vieta ant transporto priemonės: .....

22. Vieta: .....

23. Data: .....

24. Parašas: .....

25. Prie šio pranešimo pridedami dokumentai, kuriuose nurodytas pirmiau minėtas patvirtinimo numeris:

a) variklio ir išmetimo ar triukšmo slopinimo sistemos brėžiniai, schemos ir planai;

b) variklio ir išmetimo ar triukšmo slopinimo sistemos nuotraukos;

c) tinkamai įvardytų komponentų, sudarančių išmetimo ar triukšmo slopinimo sistemą, sąrašas.

([1]) Patvirtinimą suteikusios / patvirtintą tipą išplėtusios / nepatvirtinusios / patvirtinimą panaikinusios šalies skiriamasis numeris (žr. taisyklėje pateiktas nuostatas dėl patvirtinimo).

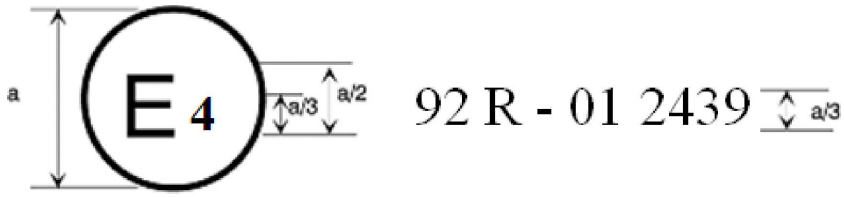
([2]) Išbraukti, kas nereikalinga.

([3]) Jei naudojamas nestandartinis variklis, tai turėtų būti nurodyta.

2 PRIEDAS

PATVIRTINIMO ŽENKLŲ PAVYZDYS

(žr. šios taisyklės 5.4 punktą)

a – ne mažiau kaip 8 mm

Pateiktas prie triukšmo slopinimo sistemos komponento pritaisytas patvirtinimo ženklas rodo, kad pakaitinės triukšmo slopinimo sistemos tipas yra patvirtintas Nyderlanduose (E 4) pagal taisyklę Nr. 92 (patvirtinimo numeris 012439). Pirmi du patvirtinimo numerio skaitmenys 01 nurodo, kad patvirtinimas suteiktas pagal galiojančios taisyklės Nr. 92 reikalavimus, o patvirtinimo numerio skaitmenys 00 rodo, kad patvirtinimas buvo suteiktas pagal pradinės taisyklės Nr. 92 reikalavimus.

3 PRIEDAS

NORESS NAUDOJAMŲ PLUOŠTINIŲ ABSORBENTŲ MEDŽIAGŲ REIKALAVIMAI

(žr. šios taisyklės 6.5 punktą)

1. Pluoštinėje absorbento medžiagoje neturi būti asbesto ir ją duslintuvams gaminti galima tik tuo atveju, jeigu tinkamais įtaisais užtikrinama, kad pluoštinė absorbento medžiaga jai skirtoje vietoje būtų visą to duslintuvo naudojimo laiką ir kad jis atitiktų reikalavimus, nurodytus bet kurioje – 2, 3, 4 ar 5 dalyje, gamintojo nuožiūra.

2. Pašalinus pluoštinę medžiagą, garso lygis turi atitikti šios taisyklės 6.2 punkto reikalavimus.

3. Absorbento pluoštinė medžiaga negali būti dedama į duslintuvo dalis, pro kurias teka pereina išmetamosios dujos, ir turi atitikti šiuos reikalavimus:

   a) medžiaga turi būti keturias valandas kaitinama krosnyje 650 °C ± 5 °C temperatūroje, nemažėjant vidutinei pluošto ilgio, skersmens ar bendro tankio vertei;

   b) pakaitinus vieną valandą krosnyje 650 °C ± 5 °C temperatūroje ir bandymus atliekant pagal standartą ISO 2599, filtre su nominalaus 250 µm dydžio akutėmis, atitinkančiame ISO standartą ISO 3310/1, turi likti ne mažiau kaip 98 % medžiagos;

   c) medžiagos svorio nuostolis negali viršyti 10,5 %, 24 valandas ją pamirkius 90 ± 5 °C sintetiniame kondensate, kurio sudėtis yra tokia:

      i) 1 N vandenilio bromidas (HBr), 10 ml;

      ii) 1 N sieros rūgštis (H_2SO_4), 10 ml;

      iii) distiliuoto vandens, kad bendras tūris būtų iki 1 000 ml.

   Pastaba. Prieš svėrimą medžiaga išplaunama distiliuotame vandenyje ir valandą džiovinama 105 °C temperatūroje.

4. Prieš išbandant sistemą pagal šios taisyklės 6.2 punktą ji turi būti parengta įprastai eksploatacijai kelyje taikant vieną iš kondicionavimo metodų pagal taikytiną atitinkamą Taisyklės Nr. 9, Taisyklės Nr. 63 3 priedo 5.1.4 punkto arba Taisyklės Nr. 41 5 priedo 1.3 punkto aprašymą.

5. Išmetamosios dujos nesiliečia su pluoštinėmis medžiagomis, o pluoštinės medžiagos nėra veikiamos slėgio svyravimų.

4 PRIEDAS

ATITIKTIES PAPILDOMOMS NUOSTATOMS DĖL SKLEIDŽIAMO GARSO PAREIŠKIMAS

(didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm)

Pareiškimas reikalaujamas pateikti su neoriginaliomis pakaitinėmis išmetimo triukšmo slopinimo sistemomis, nurodytomis naudoti L_3 kategorijos transporto priemonėse, kurių tipas patvirtintas pagal taisyklės Nr. 41 su 04 serijos pakeitimais ir kurioms taikomi taisyklės Nr. 41 su 04 serijos pakeitimais 6.3 punkto reikalavimai.

..... (Gamintojo pavadinimas) patvirtina, kad šio tipo (tipo atsižvelgiant į transporto priemonės skleidžiamą garsą pagal taisyklę Nr. 41 su 04 serijos pakeitimais) neoriginalios pakaitinės triukšmo slopinimo sistemos ..... atitinka taisyklės Nr. 41 su 04 serijos pakeitimais 6.3 punkto reikalavimus.

..... (Gamintojo pavadinimas) pareiškimas pateiktas sąžiningai, tinkamai įvertinus neoriginalių pakaitinių išmetimo triukšmo slopinimo sistemų skleidžiamo garso charakteristikas pagal taisyklės Nr. 92 reikalavimus.

Data: .....

Įgalioto atstovo pavadinimas: .....

Įgalioto atstovo parašas: .....